

: Posamezne številke po 4 vinarje. :

„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1/96. uri zjutraj, a ob ponedeljskih ob 9. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1.—, z dostavljanjem na dom K 1 20; s pošto celoletno K 18.—, polletno K 9.—, četrtletno K 4 50, mesečno K 1 50. Za inozemstvo celoletno K 28.—.

JUTRO

Neodvisen političen dnevnik.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :

Uredništvo in upravnistvo je na Miklo šičevi cesti št. 8. Dopisi se pošiljajo uredništvu, naročnina upravnistvu. Ne-frankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plača: petit vrsta 15 v, osmrtice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglašanjju popust. Za odgovor se priloži znamko.

Klerikalna deželnozborska delegacija proti Ljubljani.

Dunaj je edino stolno mesto v Avstriji, kjer so zadobili klerikalni in krščansko-socialni elementi popolno oblast in gospodstvo. Provročile so prav posebne dunajske razmere, da so zadobili krščansko-socialni politiki premoč nad židovskimi liberalno-kapitalističnimi oduhi. Zato pa dunajski krščanski socialisti vsaj v začetku pravzaprav nišo bili klerikalci in tudi ne nazadnjaki. Šele sedaj se kažejo v pravi luči. Dunajska krščansko-socialna stranka pa je zavzemala od prvega začetka čudno stališče napram meščanstvu in napram deželanom. Dasi so interesi velikega Dunaja v diametralnem nasprotstvu proti interesom nižje avstrijske dežele, vendar so znali klerikalci na prav premeten in zvit način vzdrževati med obema ekstremoma še dokaj ugodno razmerje. Šele zadnji čas, ko je bil njihov voditelj dr. Lueger že mrtev, in ko je z njim padel mož, ki je držal to razmerje, so se začela pojavljati tudi v javnosti nasprotstva med krščansko-socialnimi zastopniki na Dunaju in na deželi izven Dunaja. Naši klerikalci kakor opice posnemajo dunajske krščansko-socialne korifeje, dasi so pri nas čisto druge razmere in dasi se pri nas nikdar ne bo dalo uvesti takega režima kot na Dunaju. Naši klerikalci pa si posebno prizadevajo, da bi poleg dežele dobili v svoje roke tudi še mesto in da bi tudi zagospodovali v Ljubljani.

Naši klerikalci pa so po svojem prepričanju, po svojem obnašanju in tudi po svoji izobrazbi edinole zmožni reprezentirati najbolj zaostale hribovske kmete.

V mestih niso dosedaj še ničesar drugega pokazali kakor „pinke“, v katere jim zaslepljeno ljudstvo meče novce in pa nagajivost, ki škoduje meščanom. Klasično sta v Ljubljani oficijelna zastopnika klerikalnega prebivalstva Kregar in Štefe: Ta dva hočeta ob vsaki priliki skušati oškodovati občino in davkoplačevalce. Omenjamo le pritožbo teh dveh mož proti prodaji mestnega sveta na starem vojaškem prekrbovališču, vsled česar je bila ljubljanska mestna občina po klerikalni lumpariji oškodovana za visoke tisočake. Vzlic temu pa, da so klerikalci ob vsaki priliki nastopili proti interesom meščanov, so pa imeli še to drzno čelo, da so se na drugi strani ljubljanskemu prebivalstvu še laskali in z zvijačo in obljubami lovili kratkovidneže in neznačajneže v svoje črne mreže. Lahko bi seveda našli še vse polno korakov, ki so jih vprizorili klerikalci proti naprednjakom.

Najeklatantnejši in najzadnji dokaz za njihovo protiljubljansko in protiljudsko po-

litiko pa je njih nastop v deželni zbornici. Proti predlogu naprednega poslanca dr. Novaka, ki je zahteval upeljavo živine in mesa radi pomanjšanja draginje, so nastopili z vsjo močjo in odločnostjo. Niti tega niso klerikalni poslanci pripoznali, da bi bila v Ljubljani res draginja. Norčevali so se iz Novakovega predloga in norčevali so se iz ljubljanskega prebivalstva in so sklenili, da gredo preko Novakovega predloga na dnevni red. Če so se klerikalci kedaj pokazali, da so sovražniki ljudstva in nasprotniki napredne Ljubljane, so se včeraj.

Tisoči in tisoči rodbin trpe vsak dan pomanjkanje radi draginje, tisoči mater morajo vsak dan po trgovinah in na trgu stiskati vinarje, da kupijo za družino vsaj to, kar jih še obdrži pri življenju. Koliko stoka, koliko vzdihljajev, koliko nesrečnih, obupnih rodbin in ljudi ječi pod draginjo. In kako naj nazivamo domišljavo, prezirljivo in nesocialno obnašanje klerikalnih poslancev, ki ob tako žalostnih razmerah sklenejo, da se z draginjskim vprašanjem sploh ne bavijo? Če kdaj, sedaj lahko spoznajo Ljubljancje koliko je verjeti sladkim besedam klerikalcev. Nič drugega ne znajo, kot ljudstvo za nos voditi.

Ljubljancje pa nismo belokranjski kmetje, katerim bi lahko vse natvezili in kateri jim vse verjamejo. Sedaj je še čas, da se postavimo klerikalnim nakanam po robu.

Ven s klerikalci iz Ljubljane! Vse sile moramo napeti, da pokažemo tem ljudskim sleparjem, kje je njihovo mesto. Ljubljana mora klerikalnim poslancem, ki so v deželnem zboru nastopili proti njej, s tem, da so šli preko draginjskega vprašanja na dnevni red, odgovoriti tako, da jih bo minulo veselje stegati prste po njej.

Nedeljski shod „Skale“ proti draginji pa naj pokaže, da se Ljubljancje zavedajo svoje naloge. V mogočnem številu pohite na shod, da slovesno protestirajo proti draginji!

Iz slovenskih krajev.

Iz Kamnika. Sodišče je govorilo, kaj bo dejala državnoželezniška uprava? Kamniški postajenačelnik domišljavi Repar je prejel v ponedeljek pred tukajšnjim sodiščem to, kar je že leta in leta prosil. Gospod sodnik Vidic ga je kvalifikoval tako, kakor mu gre in ga kaznoval z 48urnim zaporom, odnosno 20 K denarne globe, ker se ni strinjal z Reparjevim mnenjem, da smo Kamničani zaradi njega tu in ne on radi nas. Vse zavijanje mu ni pomagalo in kar čudili smo se, ko smo zrlj temu junaku v obraz, ki ima pač

pagum žaliti ljudi, s katerimi bi moral biti uljuden, ki pa takoj pade skupaj kakor star pipec, če mu je treba zagovarjati svojo neotesanost. Kako grozno surov je Repar, je pokazala razprava v bengalični luči, ker še za časa razprave ni bil v stanu brzdati svoj dolgi jezik in je žalil „svojega“ uslužbenca“ gosp. Cettiniga z značilnim izrazom „bik“, v tistem trenutku pa tudi zatrdel, da mu nihče ne more predbacivati surovosti, kar bi lahko potrdili navzoči poslušalci. Ta trditev je bila višek podlosti in Repar je prav lahko zadovoljen, da v avditoriju zbrani „kamniški revolucionarji“, res niso uporabili ugodne prilike in mu v obraz povedali, da tako neotesanega in nepriljubljenega načelnika sploh še ni bilo v Kamniku kakor je on. Kakor slišimo, ima mož žalostne kakovosti sedaj žalosten pogum in trdi stvari, ki so naravnost nasprotno dejstvu, ter se hvali, češ da je pred sodnijo izjavil: „Res sem mu rekel smrko-vec in sedaj me obsodite kakor hočete.“ Gosp. Repar. ne vemo kaj naj si o Vašem značaju mislimo, vsekakor je pa menda mnenje utemeljeno, da v Vaši glavi ni vse v redu in zato bi priporočali tržaškemu ravnateljstvu izrek našega someščana gosp. Cvetka, ki ga je izpregovoril napram preiskujočemu revidentu gosp. Ingliču pred nekaj dnevi v uvaževanje in ki se glasi: Rešite nas uboge Kamničane čim prej te božje kazni in tega zla.“

Iz Krškega. Naš državni poslanec dr. Janko Hočevar je popolnoma vreden sodrug svojega komandanta in moralnega očeta dr. Šusteršiča. Seveda, ker ima tudi dr. Šusteršič svojega sina v nemški šoli, si je to dovolil tudi naš Janko, ki svoji dve hčeri vzgaja popolnoma v nemškem duhu in jih pošilja v šolo na Dunaj. Deklici ne razumete in ne govorite čisto nič slovenski. Je to mogoče? Pri naših klerikalcih, ki so izgubili vsak čut narodnosti, je to na dnevnem redu. Zatorej se ne smemo čuditi, če so naši poslanci v zbornici popolnoma internacionalni, kajti gre se jim samo za žep. Kako naj se neki bori naš Janko proti nemškemu Mihelnu, ko mu ta lahko pri prvi priliki zalučji v obraz njegov greh. Veste ljudje božji, dokler bomo imeli take „zastopnike“, ki samo sede in spravljajo desetake, dokler bomo imeli v parlamentu Šusteršiče in ministrske kandidate, razne „napredne“ hofrate in „velenarodne“ Hočevarje, dotlej bomo jadrali še v večjo draginjo, ki je že sedaj neznosna. Dotlej ne bomo dosegli ničesar na narodnem, kulturnem in industrijalnem polju. Kje je naša narodna avtonomija? Seveda: avtonomija, mandat, delavnost in naš Janko — to so pač stvari, ki se ne morejo logično strinjati.

Blagrovati smemo okraje, kjer imajo naš predne poslance. Ti so dela in boja voljni in zmožni, le škoda, da so v manjšini in jim klerikalci vse pokvarijo, ki vedno z našo ljubo vlado koketirajo. Pa bo šel še naš Janko v zasluženi — pokoj Bomo že poskrbeli.

Krški naprednjaki.

Splošni pregled.

„Čas“ o dr. Šusteršiču.

Praški „Čas“ z dne 19. t. m. piše o postopanju dr. Šusteršič v delegacijah in o njegovem članku o slovenski in češki politiki. Politiko dr. Šusteršiča imenuje „Čas“ zmoto jugoslovanske politike. V uvodnem članku piše „Čas“, da je dr. Šusteršič iz delegacije po zajčje pobegnil in da bi posl. Zazvorka ne smel po njem prevzeti mandat, ki spada v jugoslovanski poslaniški krog. „Čas“ povdarja, da se bo treba poslej ogibati Šusteršičeve politike, ker ni slovska, ampak — njegova, namreč pristno Šusteršičevsko klerikalna in sebična. V odločilnem trenutku je Šusteršič pustil bosanske kmete in je pobegnil iz delegacije — za kranjski volilni red. To je počeno za vse one, ki so kdaj verovali na slovanstvo slovenskih klerikalcev.

Dr. Kramar in slovenski poslanci.

„Nar. Listy“ pišejo o nastopanju slovenskih poslancev o priliki Kramarjevega govora v delegaciji. Dr. Kramar je zagovornik rusko-avstrijske zveze napram trozvezi, pri kateri igra Nemčija vodilno vlogo. Poslanci, ki so nastopali proti dr. Kramaru so s tem obsodili tudi njegov neoslavizem in so pokazali vrednost slovske enote. Posebno se je čuditi nastopu Poljakov, ko se smatra v Rusiji dr. Kramara kot prijatelja Poljakov. Enako nesrečen je bil nastop dvornega svetnika Ploja. Dr. Kramar je tako ostal osamljen in pri tem se da mnogo misliti, kako je z našo slovska, češko in jugoslovansko politiko.

Bosanski kmetje.

Ker se zaradi skrajno žalostnih gospodarskih razmer v Bosni kmetje upirajo proti postavnim plačilom, bodo poslanci prosili za advijenco pri cesarju.

Portugalsko.

V zadnjem času so bili odpravljeni vsi privilegiji in visoki tituli raznih plemičev. Vladajoča rodovina Braganca in nje sorodstvo do četrte generacije je izgnana iz republike. Papežev nuncij se je vrnil v Lisabono. Kralj Manuel in kraljica Marija

LISTEK.

MICHEL ZÉVACO:

Otroci papeža.

Roman iz rimske zgodovine.

[132]

„Dogodek je preveč važen, da bi ga razpravljali javno. Veliki svet naj se nemudoma sestane!“ Nato se je obrnil k grofu Alma: „Grof,“ je rekel mrzlo, „dal sem sklicati veliki svet.“ „Tja vam sledim, knez!“ je odgovoril grof z visokostjo, ki je napravila po vsej okolici globok vtis.

Veliki svet je zboroval v posvetovalni dvorani. Zunaj pa je čakala množica, skoraj molčeča od nestrpnosti.

V posvetovalni dvorani so bili sedli kroinkrog velike mize: knez Manfredi, ki je nosil še slavnostno obredno obleko, nato grof Alma, ves prašen od svoji poti, bled in nervozno si grizoč brke; Valentino Ricardo, poveljnik zvezniške konjenice, in Trivulzio de Piombino sta bila tudi poklicana; istotako so prisostvovali Giovanni Malatesta, Giulio Orsini in Rodrigo d' Imola.

V trenutku, ko je hotel grof Alma stopiti v zborovalno dvorano, se je Ragastens, ki ga je spremil do praga, umaknil, kakor da hoče oditi nazaj. Toda grof mu je mignil, naj ostane.

„Ali niste slišali, da sem vas pravkar imenoval svojega pribočnika?“ mu je dejal.

„Tako je, gospod grof!“ je odgovoril Ragastens z mračno brezbriznostjo.

„Torej, gospod, pribočniki imajo pravico, da se udeležujejo zborovanja. Prosim vas, pojdite z mano.“ V tem trenutku je za hip obstal na pragu kakor oslepel. . . . Nagledal je bil Primavera, ki je prihajala svojemu očetu nazaj. Bila je silno bleda.

„Oče,“ je izpregovorila z glasom, ki je zamiral od

razburjenja, „glejte, vsa srečna sem nad vašo vrnitvijo, tako da vam niti ne morem povedati . . .“

„Beatrice,“ je dejal grof z nekako veselostjo — na ta način je znal vselej spretno prikrihati svoj nemir — „šele glas ljudstva mi je sporočil vest o tvoji poroki . . . Lahko mi priznaš, drago dete, da je to nekaj izjemnega za očeta!“

„Oče, kadar boste vedeli vse . . .“

„Ta poroka je največja čast za mojo hišo,“ je povzel grof z naglico. „In zares, dasi se je vršila brez mojega dovoljenja, ni zato nič manj po najdražji želji mojega srca . . . Knez, prosim vas, dajte mi roko! . . .“

Ta grofova zvijača je bila enako smela kakor spretna. Ko je knez Manfredi videl, da tako odobrava to, kar je smatral on za bistveni predmet bodoče razprave, je začutil, kako se taja njegov mraz.

Medtem je Primavera pogledala Ragastensa z dolgim pogledom. Postavila se je bila predenj, nemara v pričakovanju, da izpregovori . . . In njen pogled je bil, kakor da bi govoril:

„Saj sem vedela, da se vrnete! Vedela sem, da se srečata najini usodi iznova . . . Kaj se bo rodilo iz tega srečanja? Ena sama vaša beseda me bo potrdila . . .“

Toda Ragastens se je bil globoko naklonil. On ni videl Primaverainega pogleda. Oni ni slišal tihega vzdihla, ki se je dvignil iz njenih prs. In leden, miren, kakor, da še nikdar v svojem življenju ni videl hčere grofa Alma, je šel mimo nje.

Giovanni Malatesta je bil priskočil, da bi podal mladi kneginji roko ter jo odvedel k njenemu naslanjaču. In on — on je videl Primavera in pogled na Ragastensa ter si ga zapomnil!

„Gospodje,“ je dejal grof Alma, „zdaj ko lahko govorimo z odkritostjo, pričakujem, da mi pojasnite to, kar se godi v mojem glavnem mestu . . . Kakor počaščenega se čutim vsled poroke kneza Manfreda z mojo hčerjo, vendar pričakujem, da mi poveste — vi, knez, in tudi ti Beatrice

— kako da sta mogla zasnovati in izvršiti tako važen korak v moji odsotnosti . . .“

Grofova taktika je bila enaka taktiki vseh slabotnih ljudi. Dočim si je imel sam očitati, je pričental s tem, da je očital drugim.

Giovanni Malatesta je vstal in odgovoril:

„Grof Alma,“ je dejal s svojim rezkim glasom, „še ne vé vsega. Poroka mlade grofice je samo eden izmed obeh važnih dogodkov, ki sta zaznamovala njegovo odsotnost. Veliko poveljniško zborovanje je sklenilo to poroko; toda sklenilo je tudi še nekaj drugega, o čimer je treba grofa obvestiti . . .“

„In kakšen je ta drugi sklep?“ je vprašal grof in prebledel.

„Sklep . . . To je pravzaprav sodba, ki je bila včeraj izvršena!“

„Sodba? . . . Giovanni Malatesta, vi pozabljate, kje ste in s kom govorite!“

„Sodba pravim, ker je ta beseda edino primerna: grofu Alma so bili včeraj odvzeti njegovi naslovi, pravice in predprave, a njegova hči je bila proglašena za neposredno dedinjo pod varuštvo velikega sveta. Grof Alma torej nima staviti svetu vprašanj. On mora samo odgovarjati . . .“

Ta silni in odurni napad in nervozni, preteči ton Giovannija Malatesta je vzbudil med ostalimi člani zborovanja mučno nezadovoljstvo. Grof je vstal, kakor da hoče odgovoriti, pa se je zrušil nazaj, ves poražen od groze . . . A Primavera je bila stopila k očetu.

„Gospodje,“ je dejala z bolestnim glasom, „takrat ko je bil moj oče odsoten in ga je obtoževal strašni videz položaja, je molčala moja otroška ljubezen, zatajila sem svojo bol, ukazala sem bila svojem obrazu, naj ne izda nobenega izmed mučnih čuvstev, ki so mi razdirale srce. To moje samozatajevalno vedenje pa mi daje danes pravico, da smem zahtevati pravičnosti, ki je v besedah Giovannija Malatesta ni . . .“

(Dalej.)

Pia sta na angleški jahti srečno dospela v Plymouth. Po mestih vladajo normalne razmere.

Nemiri v Perziji.

Zaradi nemirov, ki so se pojavili v južni Perziji, je sklenila Anglija, da zasede južne dele dežele, ako se bodo nemiri pojavljali, kar bi lahko provzročilo delitev dežele. Iz diplomatskih krogov se poroča, da Turčija množi svoje posadke na perzijsko-turški meji. Čete nomadov so vdrle proti Ispahanu, kjer so uničile nekaj naselbin. — V razmere se vmešava tudi — Nemčija.

Proti draginji

priredi narodno-napredno politično društvo „Skala“ v nedeljo 23. t. m. ob 10. uri dopoldne v veliki dvorani Mestnega doma velik društven javen shod.

Dnevne vesti.

Našim naročnikom. Pod konec prihodnjega tedna se začne tiskati „Jutro“ tako zgodaj, da ga bomo mogli razpošiljati s prvimi jutranjimi vlaki. Potem odpadejo vse pritožbe radi poznega prejemanja lista in upamo, da postanejo tudi naši naročniki bolj točni v plačevanju naročnine. Več tisoč kron nam dolgujejo naročniki, ki pozabljajo na svoje dolžnosti napram listu, ki ga prejemo in čitajo, s plačevanjem pa odlašajo, ne pomisljajo pa na to, da „Jutro“ ni „Slovenec“, ki ni odvisen od svojih naročnikov, ker ima druge vire dohodkov. Ko bi naši naročniki vedeli, s kakimi ogromnimi izdatki je zvezano izdajanje dnevnika, bi bolj točno pošiljali naročnino, ki je tako nizka, da nižja še biti ne more.

Shod zoper draginjo. Po celi naši monarhiji se pojavljajo demonstracije proti draginji. Omenjamo le velikanske demonstracije na Dunaju in v Lvovu. V vseh deželnih zborih so bile burne debate o draginji. Preteklo nedeljo so se ponovile demonstracije v Pragi in po večjih mestih so bili povsod shodi proti draginji. V moravskem deželnem zboru je metala galerija v zbornico letake: Proč z draginjo. Povsod je gibanje, samo Ljubljana molči. Nihče ni šel v dež. zbor opozarjat klerikalne poslance na ono množico, ki danes trpi pod draginjo. Bliža se zima. Ž njo prihajajo novi stroški, draginja pa ne poneha. Zato, someščani, v nedeljo vsi na shod v „Mestni dom.“ Proč z draginjo! Pokažite, da se hočete braniti proti nepravilnemu gospodarstvu v naši državi!

Klerikalna zmaga na Dolenjskem je več kot naravna, ako pomislimo, s kakim terorizmom, s kakimi zvijačami in goljufijami so operirali znani župniki in kaplani, ki so volilcem kar iz rok trgali glasovnice in pisali na njih ime svojega kandidata. Sedaj pa pojevo v „Slovencu“ pesem o „zavednosti“ volilcev. Da, analfabetska „zavednost“ je zmagala, pa te „zavednosti“ bo kmalu konec in s terorizmom, z zvijačami in goljufijami se ne bo dalo vedno operirati, ker s časom že zginejo analfabeti popolnoma.

Klerikalna infamija. Kakih podlih sredstev so se posluževali klerikalci pri volilni agitaciji v Novem mestu, nam priča naslednji dogodek: Dne 16. t. m. je Jarc

na svojem shodu v Novem mestu zatrjeval, da S. L. S. ni kriva preselitve priljubljenega dr. Defranceschija v Gorico. Dalje je trdil, da ga napredna stranka lahko po lepkih imenuje lažnjivca. Govoril je osebno z dr. Defranceschijem in isti mu je priznal, da klerikalna stranka, koje zastopnik je on, nikakor ni kriva njegove preselitve. — A ko so nato dr. Defranceschija v tej zadevi vprašali, je izjavil, da je Jarc govoril popolno neresnico. Da se ta klerikalna infamija razjasni volilcem, so se izdali sledeči lepaki: Taka je možka beseda zastopnika S. L. S. Kandidat prof. Jarc je na shodu 16. t. m. v Novem mestu trdil o zadevi dr. Defranceschija samo neresnico. Okrajno glavarstvo v začetku tudi ni imelo ničesar proti objavljenju teh lepakov. A čudo! Ko so bili lepaki napravljeni, je pa kar naenkrat ok. glav. plakiranje prepovedalo in s tem pokazalo jasno dovolj, kak strah ima pred klerikalci. Ta slučaj nam pa tudi dovolj jasno priča, kakih podlih sredstev so se klerikalci posluževali pri agitaciji v novomeškem in belokranjskem volilnem okraju.

Le ne tako ošabno! Iz Štajerskega se nam piše: „Slov. Narod“ se je osmelil, v torkovi večerni izdaji smešiti celjski „Nar. Dnevnik“. Med drugim piše, da ga nič ne briga, kaj imajo mladini in starini medseboj. Očita mu tudi, da zagovarja delavne mladine. To kar piše ta zarjaveli Trillerjev „Leibjournal“ presega vse meje. Očitane in napadanje „Nar. Dnev.“ od strani „Naroda“ zadene tudi nas štajerske naprednjake. Le ne previsoko gospodje ker mi lahko hitro obračunamo! Gospodje so v svoji bahavosti čisto pozabili, da štajerski naprednjaki tudi zvesto podpirajo kranjsko napredno časopisje in v prvi vrsti „Slov. Narod“. Če se bodo ponavljali napadi na naše napredne liste, bomo tudi mi dosledni. Toliko za danes. Štajerski naprednjaki.

Ordinarnosti v „Unionski kleti“. Da se v hotelu „Union“ ne more pričakovati posebne fine postrežbe, to je itak že znano. A kar si zadnje čase že dovoljujejo, to presega pa vendar že vse meje. Človeku se nehoče vsiljuje misel, kakor da bi hoteli tam pregnati tudi zadnje svoje goste. V torek zvečer n. pr. so prišli v klet nek sodnik z dežele, njegova soproga in še nek gospod. Sodnik vpraša, kakšna vina da imajo. Mislil je, da sme kot gost še zmiraj prašati, kaj si lahko naroči in kaj ne. Milostiva pa se kar naenkrat zasukne in obrne gostom ostentativno hrbet, kakor da bi hotela reči: Če ti ni prav, pa ven pojdi! Seveda se je gospoda na tako neolikanost takoj odstranila. Nato pa prileti natakarcica, nek sumljiv individuum in zakliče skozi vrata proti g. sodniku: „S takim človekom kot si ti se mi ne poznamo!“ Navajamo čisto suhoparen fakt, da vsakdo zana, kakšnim surovostim je lahko v „Unionski“ kleti izpostavljen. Pač škandal za prvi ljubljanski hotel.

Razmere pri užitinskem zakupu. C. kr. deželna vlada je pred kratkim časom izdala razglas glede pobiranja tlakovine. Po tem razglasu se mora pobirati od vsake vprežene živine pri vstopu v mesto 8 vin. in pri izstopu iz mesta zopet 8 vin. Le ako gre voz pri drugi mitnici ven, je tlakovine prost in sicer, če se voznik izkaže s tlakovinskim listkom. Toda od več strani smo dobili pritožbe, da se voznika šikanira na vse mogoče načine. Tako n. pr. mora voznik na mitnici pri Sv. Krištofu plačati pri vstopu v mesto 16 vin., vrh tega mu pa tlakovinski listek vzamejo že na dunajski mitnici, tako da mora pri izstopu iz mesta tlakovino zopet plačati. Tako se ravna baje tudi po drugih mitnicah. Na Poljanski cesti se paznikom celo prepoveduje oddaja tlakovinskih listkov. Tako postopanje je gotovo nepravilno in tudi protipostavno. Priobčujemo to vest, kakor smo jo dobili in pričakujemo, da bodo te nepravilnosti izostale,

kar je v interesu strank in v interesu paznikov samih.

Na naslov nekaterih ljubljanskih firem. Prejeli smo pritožbe o nekaterih ljubljanskih firmah, katerih imena za danes zamožemo, upamo pa, da bodo firme same uštevale te pritožbe in da bodo postopale tako, da jih ne bo treba javno imenovati: Neka firma na Glavnem trgu sili svoje vajece k delu do pol 10. zvečer. To je prekoračenje delavskega časa. Ista firma dela tudi posebne vrste pogodbe: ponudi namreč uslužbencem 240 K, potem pa plača samo 100 K. Dalje opozarjamo, da je v Ljubljani opoldne 1 in pol ure prosto, da so trgovine zaprte in naj se med tem ne sili k delu, ker vsak delavec potrebuje vsaj pri jedi počitka. Neka železna trgovina nastopa jako čudno s svojimi nastavljenici, druga železna trgovina pusti oz. sili delati svoje nastavljenice celo ob nedeljah. Mislimo, da bo ta opomin zadostoval in da bodo naše firme spoznale, da je pravo postopanje z nastavljenici, z uslužbenci in vajenci potrebno in da drugo postopanje le škodi zavodu.

Maša pri nunah. Z jesenskim časom se začno po naših šolah maše. K mašam se ne more nihče siliti. V nunskih šolah pa zapirajo one učence, ki zamude mašo. Misliti si moramo, da obiskujejo nunske šole deklice tudi iz predmestij, ki morajo zaradi maše že ob 6. zjutraj vstajati, ako hočejo dospeti pravočasno. Kako krivično je torej, če se koga zaradi maše kaznuje, ako zamudi.

Razmere na naših kolodvorih. Na naših postajah so še vedno samo nemški napisi. Na južnem kolodvoru se zopet sveti samonemški napis: Bahnerhaltungsstation. Zakaj se naše železnice same ne zavedajo svojih dolžnosti do občinstva?

Družba sv. Cirila in Metoda je prejela iz Amerike sledeče pismo: Slavno vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani. — Cenjeni gospodje! Z veseljem vam moram danes poročati, da smo vam nakazali svotico 450 K (ali 91 tol. 50 c.) kot čisti preostanek naše veselice, ki se je vršila 25. septembra v Clevelandu. Ni veliko, pričakovali smo več, toda kar je, pošiljamo z največjim veseljem za napredek in razširjenje blagosnega dela naše prekoristne Ciril-Metodove družbe. Vzemite, bratje, onstran oceana ta mali dar iz rok naklonjenih vam Amerikancev, ki v narodnih ozirih pravtako čutijo, kot bi bili z vami, pri vas. Potrudili se bomo, da pošljemo še naprej enake zneske, vse v korist Ciril-Metodove družbe. — Če bodejo razmere kazale, naredimo po novem letu še eno veselico v korist družbe, in upajmo, da bomo zopet lahko kaj poslali. Bodite nam pozdravljeni, dragi bratje onstran oceana, v težkih bojih zoper ošabni nemški naval in bodite prepričani, da čutimo vedno z vami. Pozdravljamo vas vsi skupaj prav priskrbeno ter končujemo to pismo s slovenskim CM pozdravom. Za podružnico št. 24 Cleveland, O. Louis Pirc l. r. predsednik. — Rodoljub! posnemajte naše vrle Amerikance!

Poroka. Poročil se je v Ormožu na Štajerskem dne 19. t. m. g. Ivan Prekoršek z gosposlično Bogdano Žizek. Čestitamo!

Novi zakon v varstvo tičev je stopil pretekli mesec v veljavo. Vsled tega je prepovedano loviti ptice pevke, a tudi druge koristne ptice, kakor cipe in podobno, ki uničujejo ali pa se žive od mrčesov.

Prvi aeroplan v Ljubljani. Včeraj so presenečene množice našega krakovskega in trnovskega predmestja imele priliko gledati prvi aeroplan. Aviatik je plul v višavi do 100 metrov nad Trnovem in je krožil drzno v zraku. Smer je imel od severa proti jugu in se je že mislilo, da se bo obrnil proti Krimu ali proti Vrhniku. Toda drzni letalec se je zopet obrnil in se je v velikem krogu vračal proti mestu. Na veliko

veselje gledalcev se je začel — spuščati. Zanimanje je bilo velikansko, kajti kakor je znano se je preteklo nedeljo izgubilo več aviatikov. Tuji aviatik je kmalu pristal in sicer v Trnovem, kjer pa so v njem spoznali pravo domačo štokrlo, ki poskuša svoje polete nad mestom in je popolnoma podobna raznim človeškim zrakoplovcem.

Amater fotografom! Ker nam je došlo od raznih strani toliko dopisov, da nam ni mogoče vsakemu posamezniku odgovoriti, uljudno prosimo vse p. n. interesente, da blagovolijo še nekoliko časa potrpeti, da uredi druge notranje zadeve in priprave pripravljali odbor. Čim bode odbor sestavil klubova pravila, skliče isti eden ali dva prijateljska sestanka za prijavljene bodoče člane in interesente, ki bodo pravočasno objavljeni v dnevnikih. Ob tej priliki se bode vsak lahko natančneje informiral ter izrazil svoje želje in nasvete! Prosim pa vse one interesente ki nam do sedaj niso še javili naslovov, da jih naznanjajo takoj na: Pripravljali odbor društva „klub slov. amaterfotografov v Ljubljani.“ Prosi se slavnega uredništva slov. listov, osobito tudi vnjanja, da ponatisnejo tozadevne objave v svojih listih. Pripravljali odbor.

Požar. V Dolenji vasi pri Senožečah je 16. t. m. zjutraj izbruhnil požar, ki je uničil dve poslopji s krmo vred ter napravil škode okoli 13.000 K. Da ogenj, v veliki burji, ki je razsajala tisto jutro, ni vpepelil četrtine vasi, je v prvi vrsti zasluga senožeške požarne brambe. Potreba domače vaške brizgalnice se je v tem slučaju živo pokazala.

Divji maček v dobropoljskih gozdih. V starih, prastarih kočevskih gozdih, kamor vstopi razen divje zverjadi in gozdarjev kneza Auersperga redkokdaj človeška noga, je zlasti jeseni in po zimi najti kot stalnega prebivalca — rujavega medveda, volka in divjega mačka. Kar se te zverjadi tu notri ne zaredi, pritepe se iz sosednih hrvaških gozdov in goščav, pa tudi naravnost iz — Bosne in Hercegovine. Te dni je ustrelil g. Feticch-Frankheim v dobropoljskem gozdu divjega mačka. Iz omenjenih kočevskih pragozdov se namreč raztepe žival v sosedno Veliko in Malo goro pri Ribnici, v žužemberške in dobropoljske ter bližnje velike gozde. In tudi ta maček je eden te družbe. Lovci, pozor!

Luccheni se je obesil. Morilec avstrijske cesarice Elizabete se je včeraj zjutraj v svoji celici obesil. Kakor znano je bil Luccheni obsojen v dosmrtno ječo in se je sedaj nahajal že 13 let v zaporu. Pred par dnevi je nenadoma zblaznil. Včeraj zjutraj so ga pa našli obešenega v zaporu.

Domišljavost domišljava. Pri „Jutru“ ni nikomur znano, da bi bil nedoletni VI. Gärtner kdaj član našega uredništva, pri „Slov. Narodu“ so pa tako neumni, da verujejo, da je bil ta mlečnozobni fant, ki niti enega pravilnega stavka ne zna napisati, zmožen za časnika! Pa bi ga vzeli v svoje uredništvo! Pravi „Slov. Narod“ — v jutranji izdaji, ki je nihče ne čita, ker večerne izdaje še niso dali na posodo znamenemu klubu s Turjaškega trga — da bo obravnava Gärtner-Plut zelo zanimiva. Seveda bo zanimiva, ali „Slov. Narod“ je ne bo mogel eksploatirati proti našemu glavnemu uredniku, ker pri obravnavi se pokaže, kako domišljav je ta fantič, ki nima zmožnosti niti za navadnega pisarja, pa bi hotel biti — časnika. Naj se le veseli „Slov. Narod“ in klub na Turjaškem trgu — mi se bomo pa smejali 25. novembra, ko bo osmešen VI. Gärtner in „Slov. Narod“. Pa prav za res!

Čuden možakar. V sredo zvečer je šel po Kolodvorski ulici neki delavec, ki se ga je strašno nalezel. Meril je cesto, kakor da bi bil nalašč zato najet. Končno se je spodtaknil ob trotoar in padel z vso silo na tla. Dobil je težke telesne poškodbe na glavi in kri mu je neprestano curljala po obrazu. Mož je nato odšel na kolodvor in tamkaj stoječega stražnika vprašal, zakaj so v Ljubljani trotoarji tako ozki in vrhu tega še v tako slabem položaju, da ni nihče varen svojega življenja. Rekel je, da se bo pritožil na ministrstvo ter vse natančno opisal, v kakem neredu se nahajajo ljubljanske ceste, kakršnih se po njegovem mnenju ne dobi nikjer na celem svetu. Pred kolodvorom se je zbralo mnogoštevilno občinstvo, ki je z velikim veseljem sledilo izvajanju tega pijanega dobrovoljčka. No, koncem je prišel sam do prepričanja, da se nahaja samo v njegovi glavi velik nered, česar pa niso krive ljubljanske ceste, ampak le prevelika zavžita pijača in odšel je mirno domov.

Burjo je šel gledat. 11 letni fant Franc Perdan, stanujoč v Kolizeju, bi rad videl tržaško burjo. Ker pa ni mogel priti drugače do denarja, je zmaknil doma hranilno knjižico in vzdignil v neki tukajšnji hranilnici 200 kron denarja. Nato je povabil še dva druga nedoletna tovariša, narkar so vsi trije zginili. Najbrže so šli burjo opazovat v Trst. Trdno smo prepričani, da bo te nadebudne fante tržaška burja kmalu nazaj prinesla.

V včerajšnjem „Poslanem“ naj se glasi mesto — „ko vendar ljudje iz cele

Mali listek.

Kulturne in nekulturne stvari.

Jubilejna umetniška razstava v Ljubljani.

V nedeljo je bila otvorjena jubilejna umetniška razstava. Dve cesarski zastavi na umetniškem paviljonu v Tivoli sta oznanjali otvoritev razstave. „Osemdeset let slovenske upodabljače umetnosti!“ Razstava torej združuje dva jubileja, priredila se je k jubileju vladarja in ima namen proslaviti osemdesetletnico slovenskega slikarstva. Lep jubilej: osemdeset let. Spominjamo se pri tem one dobe okoli 1830. ko se je pri nas s „Čebelico“ začelo novo življenje. Ne le literatura se je oživljala, tudi slikarje smo imeli: Langus, Goldschmidt, Wolf . . . Sicer ta imena ne kažejo na slovensko pokolenje, toda bili so naši, sinovi naše domovine, kranjski slikarji. Tudi so imeli naši literati in slikarji svoje stike: Goldschmidt je slikal Prešerna in Langusa je hodil Prešeren obiskovat, ko je slikal Primicovo Julijo, kakor je to Prešeren sam povedal v sonetu: „Marsikateri romar . . .“ Da, ona

doba v tridesetih letih je bila ona naša pomlad, o kateri piše Prešeren:

Tajati led naš šele začne se, pomlad je drugod že . . . Drugod je bila že pomlad. Novoklasicizem je bil prenovil umetnost, romantika je silila v природo, hišne tradicije so zahtevale portretov. Veliki zgodovinski dogodki so nudili mnogo snovi, razne svečanosti so zahtevale umetnosti, da se povzdigne ugled cerkve in da se pomnoži gorečnost vernikov, je bilo treba umetnosti v cerkev: slik in glasbe. Meščanska družba one dobe je živela v blagostanju: rada si je krasila stanovanja z originalnimi deli, ki so viseli poleg resnih portretov dedov in babice. — Tako je bilo v oni dobi, te razmere so pospešile razvoj slovenskega slikarstva v oni dobi, to je omogočilo umetniku zaslužek in prebivanje v domovini. Jubilejna razstava nam kaže dela iz one dobe. Po tej dobi nastane nekaka stagnacija, dokler se obenem z našim narodnim prebujenjem ne pojavijo tudi novi talenti v upodabljači umetnosti: Janez in Juri Šubic . . . Potem pa je prišla — moderna, ki je vzrastla silna in velika in je hotela pokazati pravo umetnost domovini. Da pa samo sebe pokaže v pravi luči, se je hotela pokazati v isti vrsti s pre-

teklostjo: da se pokaže napredek razvoja. In tako smo dobili to jubilejno razstavo.

Ko gledamo ono prvo dobo, se nehoče spomnimo na današnje razmere. Danes razne reprodukcije omogočijo, da si okrasimo stanovanje, namesto portretov imamo — fotografije. Tako je prišla umetnost iz hiš na ulico. Toda tu je šele vzrastla silna in velika, postavila si je svoje hiše: galerije in razstave. Tam je odprta vsem, ne le bogatim mecenom in ponosnim meščanom, ampak vsem.

Jubilejna razstava nudi mnogo zanimivega. Zdi se nam vendar, da bi bilo bolj primerno, da bi se bila dela uredila po mojstrih, ker se tako dobi nekaj zgodovinski pregled. Imamo tu mojstre od Langusa do Šubicev, tudi moderni oddelek nudi nekaj lepih novih del. Katalog bo v kratkem izdan, za zdaj ga nadomestujejo napisi.

Hvaležni moramo biti g. Jakopiču, da je zbral toliko starih del in nam pokazal vsaj deloma razvoj slovenske slikarske umetnosti. Upamo tudi, da bo občinstvo mnogobrojno obiskovalo to zanimivo razstavo.

dezele dobro vedo" — „ko vendar ljudje iz cele ulice dobro vedo“.

Popravek. Vest, katero smo priobčili pred dnevi, da je kandijski župan Zorc naročil, da se mora vsak volilec, ki pride po opravkih v občinsko pisarno, poslati k njemu, je, kakor se nam poroča neresnična.

Dva jeza v Ljubljani se zgradijo po končanih osuševalnih delih. Eden bo stal v glavnem kanalu poleg prisilne delavnice, drugi v štric domobranske vojašnice. Oba bosta zgrajena v svrhu, da bosta zadrževala ob suši vodo, ki jo bodo Barjani potrebovali za poljske pridelke i. dr. Tudi pridelovanje šote bo bolj vspevalo, toda opazuje se, da zginja že na več mestih barja skorja te ljubljanske šote.

Iz Gruberjevega kanala. Ta mesec delo nekam napreduje. Pa ne mislite, da je ta napredek — delavcem pripisovati, kajše: strojem! Bager koplje in poglobuje žid pod Gruberjevo cesto v strugi; betonasti zid ob desnem bregu je dovršen, zdaj grade enako steno tudi že pod levim bregom. Ob enem se čisti struga na ostalih mestih. Delavcev je malo.

Društvene vesti.

Društvo slov. profesorjev bo imelo v soboto, dne 22. oktobra svoj prvi sestanek v restavracijskih prostorih „Narodnega Doma“. Na dnevnem redu je referat o službeni pragmatiki srednješolskih profesorjev. Ker je stvar zelo važna, se pričakuje obilne udeležbe.

Akademično društvo „Slovenija“ priredi danes, dne 21. t. m. svoj 1. redni občni zbor z običajnim vspešnim. Lokal: I. Auerspergstrasse 6. Restaurant Leithner.

Akademično društvo sloven. agronomov „Kras“ na Dunaju javlja, da priredi svoj prvi redni občni zbor jutri dne 22. t. m. ob 8. uri zvečer, v restavraciji „Franka“ XVIII. Genzgasse 70. Slovanski gostje dobro došli!

Slovensko akademično društvo „Adrija“ v Pragi priredi jutri dne 22. t. m. „U kuhih oka“ svoj 1. redni občni zbor z običajnim vspešnim.

Podružnica C. M. na Bledu vabi na veselico, ki bo v nedeljo dne 23. oktobra 1910 v Zdraviškem domu. Začetek ob 6. uri zvečer.

Slovensko zidarsko in tesarsko društvo v Ljubljani vabi vse cenjene člane in druge, ki bi mogoče radi postali člani društva na sestanku, da se društvo zopet oživi in okrepi. — „V slogi je moč!“ — Sestanek je v nedeljo 23. t. m. ob 10. uri popoldan v restavraciji „Babič“ na Dolenski cesti.

„Slovenska Filharmonija“ sodeluje danes pri večernih predstavah Elektroradiografa „Ideal“ v hotelu pri „Maliču“ od 6. do 10. ure zvečer.

Najnovejša

telefonska in brzojavna poročila

Delegacijsko zasedanje.

Dunaj, 20. oktobra. V današnji seji mornaričnega odseka ogrskih delegatov je imel poveljnik avstrijske mornarice grof Montecuccoli svoj ekspoze. Pojasnjeval je stavbo dveh novih dreadnoughtov. Ladiji se bosta gradile v Trstu. Zagovarjal je tudi nove mornarične kredite in rekel, da avstr. mornarica nikakor ne sme zaostati za drugimi državami, ki vsako leto toliko žrtvujejo za nove ladje. Ogrski delegati so se bridko pritoževali, zakaj dobi zgradbo vseh novih bojnih ladij ravno Trst, Reka pa ničesar. Grof Montecuccoli je izjavil, da reške ladjedelnice dosedaj še niso sposobne graditi dreadnoughte. V debato je posegel tudi ogrski ministrski predsednik grof Khuen-Hedervary in izjavil, da ogrska vlada ne prevzame nobene odgovornosti glede zgradbe novih bojnih ladij, ker ni bila o stvari o pravem času obveščena. — Odsek je sprejel mornarični proračun, specijalna debata pa se bo še vršila.

Izplačevanje v gotovini.

Dunaj, 20. oktobra. Konferenca referentov glede izplačevanja v gotovini se je danes začelo prenehala in sicer brez kakega pozitivnega rezultata. Konferenca se bo najbrže nadaljevala pozneje v Budimpešti. Vendar pa ni nikakega upanja, da bi se dosegli kakšni pozitivni rezultati.

Češko-nemška narodno-politična konferenca.

Praga, 20. oktobra. Ker je tritedenski rok češko-nemške narodno-politične konference že pretekel, je bil danes sprejet predlog, da se ista vrši toliko časa, da se v vseh točkah doseže popoln sporazum, nakar pridejo vse točke še enkrat v plenarno sejo, tako da se bodo potem vsi sklepi predložili češkemu deželnemu zboru.

Praga, 20. oktobra. V pododseku češko-nemške narodno-politične konference se je glede jezikovnega vprašanja danes in sicer samo začasno dosegel popoln sporazum. Tudi vprašanje glede avtonomnosti oblasti je rešeno. Vse avtonomne oblasti smejo po svoji volji reševati jezikovne

vloge. Glede deželnega mesta Prage se je določilo, da naj izdaja dvojezične razglase, sprejema tudi nemške vloge, katere pa lahko potem samo v češkem jeziku rešuje. Prevede nemških vlog pa mora oskrbovati posebni, zato ustanovljeni prestavljalni urad češkega deželnega odbora. S tem so rešene najvažnejše točke. Mogoče se bo našel tudi kak modus pri vprašanju o delitvi češkega deželnega zbora.

Dunaj, 20. oktobra. Ugodnemu položaju na češko-nemški narodno-politični konferenci pripisujejo tukaj izvanredno veliko važnost. Šance za državni zbor so postale vsled tega veliko bolj ugodne. Pričakuje se, da se bo še pred sestankom državne zbora izvršila popolna rekonstrukcija Bienertovega kabineta.

Manifestacija za volilno reformo v Lvovu.

Lvov, 20. oktobra. Danes zvečer je priredilo na tisoče poljskih in rusinskih socijalnih demokratov v Lvovu velikanske manifestacije za uvedbo splošne in enake volilne pravice za gališki deželni zbor. Pred spomenikom poljskega pesnika Mickijeviča sta govorila poslanca Hudec in Vitik, ki sta povdarjala, da so te manifestacije socijalistov le predigra k poznejšim demonstracijam. Izjavila sta, da si bo proletarijat že sam znal priboriti vstop v gališki deželni zbor. Današnji gališki deželni zbor ni ljudski in tudi ne zastopa ljudskih interesov, ker vlada v njem sama poljska zlahta. Ko so demonstranti zapeli pred spomenikom še delavsko himno in sicer v poljskem in ruskem jeziku, so se mirno razšli. Pred namestništvom in lvovskim magistratom je stal velik policijski kordon. Vendar so se manifestacije vršile popolnoma mirno. Aretirana ni bila niti ena oseba.

Grof Khevenhüller umrl.

Dunaj, 20. oktobra. Danes je umrl na Dunaju avstrijski veleposlanik pri francoski republiki. Grof Khevenhüller je bil najboljši in najspodobnejši izmed vseh avstrijskih poslanikov na evropskih dvorih. Kot njegova namestnika prideta v poštev grof Kinski in avstrijski poslanik v Bruslju Vlary.

Bolezen prestolonaslednika Aleksandra.

Belgrad, 20. oktobra. V zadnjem času v tukajšnjih krogih splošno prevladuje mnenje, da za srbskega prestolonaslednika Aleksandra ni nobene rešitve več. Tifusu se je sedaj še pridružilo vnetje prsne mreže. Prestolonaslednik leži popolnoma v nezavesti in že tri dni ni zavil nobene posebne hrane. Sploh je zelo dvomljivo, ako bo prestal še današnja noč.

Belgrad, 20. oktobra. O prestolonasledstvenem vprašanju se tukaj razpravlja že dalj časa. Če bo prestolonaslednik Aleksander umrl, bo sklicana velika narodna skupščina, ki bo potem rešila vprašanje. V poštev prideta bivši prestolonaslednik sedanji kraljevič Gjorgje in sin Arzena, brata kralja Petra, princ Pavel.

Samomor Lucchenija.

Ženeva, 20. oktobra. Danes je bilo truplo morilca cesarice Elizabete, ki se je včeraj obesil, obducirano in nato pokopano na ženevskem pokopališču. Luccheni je še eno uro pred samomorom prepeval same revolucionarne in anarhistične pesmi.

Proces Colpi.

Trident, 20. oktobra. Ker se bliža že čas porotne obravnave proti Colpiju in petim njegovim sodrugom, je predsednik tridentinske odvetniške zbornice Terathoner, naznanil dunajskemu sodišču, kjer se bo vršila obravnava, da se priglaja za zagovornika Colpija in njegovih sodrugov. Obravnava se bo vršila takoj, ko bo podal generalni štab svoje mnenje o načrtih in kopijah.

Konflikt na italijansko-avstrijski meji.

Vincenza, 20. oktobra. Danes sta dva italijanska financarja zasačila na laški zemlji dva avstrijska orožnika. Enemu se je posrečilo uiti, drugega pa sta takoj, ko sta izprevidela, da sta orožnika le pomotoma zašla na italijansko ozemlje, izpustila.

Argentinsko meso za Galicijo.

Krakov, 20. oktobra. Vlada je izposredovala pri družbi „Austro-Americana“, da odpošlje ista za Galicijo 15.000 kg argentinskega mesa, ki se bo prodajalo 1 kg po K 1:30.

Prodaja argentinskega mesa na Dunaju.

Dunaj, 20. oktobra. Danes so došle na Dunaj prve pošiljave argentinskega mesa. Meso se prvič jutri prodaja po vseh mesnicah in sicer bo odpadlo na vsakega mesarja celih — 5 kg argentinskega mesa.

75letnica nestorja poljskih socijalistov.

Krakov, 20. oktobra. Te dni bi se imelo vršiti v Krakovu praznovanje 75letnice nestorja poljskih socijalistov, Boleslava Limanovskega, ki je bil 8 let zaprt v neki ruski trdnjavi, nakar se je preselil zopet v Avstrijo, odkoder je bil izgnan celih 28 let. Policija je prepovedala vsako praznovanje njegovega jubileja in mu v nasprotnem slučaju zagrozila, da ga takoj zopet izžene iz Avstrije. Radi tega sta se poljska socijalista

Hudec in Diamand pritožila pri ministru za notranje zadeve. Minister je bil zelo začuden vsled takega postopanja krakovske policije in je obljubil, da bo že vse potrebno ukrenil, da se zadeva reši mirnim potom.

Lastnik, glavni in odgovorni urednik:
Milan Plut.

Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Mali oglasi.

Beseda 5 vln. — Za one, ki iščejo službe 4 vln. — Najmanjši znesek 50 vln. — Pisemnim vprašanjem je priložiti znamko 20 vln. — Pri malih oglaših ni nič popusta in se plačujejo v naprej; zunanji inserenti v znakah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Stavbišče, okrog 1000 klafter veliko, poleg drž. ceste, v neposredni bližini kolodvora na Jesenicah, se pod ugodnimi pogoji prodaja. Pojasnila daje Viktor Plahutar, p. d. Zaveličina, na Savi št. 1, Jesenice—Fužine. 335/5—4

Gospod išče opremljeno sobo s posebnim vhom in dobro hrano, najraje pri boljši vdovi. Ponudbe pod „Gospod 10“, poštno ležeče, Ljubljana. 339/3 3

Odda se dve elegantno meblovani mesečni sobi s krasnim razgledom. Na razpolago tudi kopalna soba. Vprašati je na Elizabetni cesti 7, II. nad. 342/1—3

Sprejme se krojaški pomočnik za mala dela. Franc Uršič, Spod. Šiška 111. 344/2—2

Nemeblovana ali meblovana soba se takoj odda. Marije Terezije cesta 7. 347/1—1

KORESPONDENCA.

Gospodinja želi korespondirati z duhovitim gospodom. Šifra „Grča“, poštno ležeče, Ljubljana. 384

V Novem Udmatu št. 146 se odda takoj

velika soba

s kabinetom, kuhinjo, kletjo in vrtom. Ponudbe sprejema gosp. F. Ramelli, Sevnica.

Alfonz Breznik

c. kr. zaprišežen izvedenec in učitelj „Glasbene Matice“.

Ljubljana, Kongresni trg št. 13, (poprej Gradšče št. 11.)

Prva, najstarejša, največja in edina domača trdnica vseh glasbenih instrumentov, strun, (tudi specialitet) in muzikalij. Najraznovrstnejša izbira in najcen. izposojevalnica prvovrstnih klavirjev in harmonijev.

Prodaja na najmanjše obroke. — Ugodna zameja — 10letno jamstvo. — Generalno zastopstvo dvornice in komorne trdnice Czapka, Rösler, Stelzhammer, Hörl & Heltzman, Manborg, Horogel I. dr.

Popravila in uglaševanja vseh glasbil sprejema najceneje. — Vsak instrument moje zaloge je najskrbneje preizkušen.

Hotel in restavracija „Bavarski dvor“

Dunajska cesta št. 29

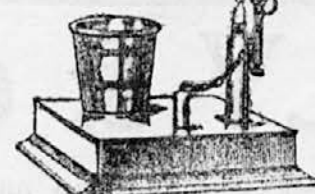
se priporoča posetnikom Ljubljane kot najbolj ugodno prenočišče v neposredni bližini kolodvora. Restavracija je moderno urejena. Mir in točnost zajamčena.

Za obilen poset se priporoča

Štefan Bergant

lastnik.

Vi prihranite denar! Automatični namizni prižigalnik

(poraben tudi kot žepni prižigalnik) oblastveno zavarovan, izvršen iz kroge avstrijskih Mannlicherjevih pušk.

Lepo darilo! **K 3:80** Lepo darilo!

JOSIP SCHUNDER tehnična pisarna Dunaj XIII., Hütteldorferstrasse 237/V. Preprodajalci dobijo velik popust! — Pošilja se samo po poštnem povzetju. — P. n. restavraciji in kavarnarji izjemne cene.

Dragocen dar

Vam pošljemo z obratno pošto zastoj in franko, ako nam v namen razpošiljanja naših cenikov pošljete

100 naslovov (edino z dežele, ne iz glavnih mest)

zasebnih in državnih uradnikov, učiteljev, vaških duhovnikov, graščakov, gospodarskih uradnikov, tovarnarjev in tovarniških uradnikov, bolje situiranih zasebnih uradnikov, trgovcev, obrtnikov itd. s svojega bivališča in najbližje okolice snažno in razločno na polo papirja spisane.

Prodaja patentovanih novosti

Leopold Weiss, Dunaj II. Hofenedergasse 1.

? I ? Najboljša ura ? I ?
I K O sedanjosti: I K O
? O ? zlata, srebrna, tula, ? O ?

nikelnasta in jeklena se dobi samo pri

H. SUTTNER

Ljubljana, Mestni trg.

!! Lastna tovarna ur v Švicah !!

? I ? Tovarniška varstvena znamka: ? I ?
I K O „IKO“ I K O
? O ? ? O ?

Kupujte „JUTRO“!

TEODOR KORN

poprej HENRIK KORN

pošiljevalec streh in klepar, vpeljalec strelovodov ter instalater vodovodov

LJUBLJANA, Slomškove ul. 3 in 10

Podružnica: Stari trg 9.

Priporoča se p. n. občinstvu za izvrševanje vsakršnih kleparskih del ter pokrivanje streh z angleškim, francoskim in tuzemskim škrljem, z

asbest-cementnim škrljem (Eternit) patent Hattsehek,

z izbočeno in ploščnato opeko, lekno-cementno in strešno opeko.

Vsa stavbinska in galanterijska, kleparska dela v priznani solidni izvršitvi.

Poprave točno in ceno.

Proračuni brezplačno in poštne prosto.

Otroški klobuki.

Modni salon A. Vivod-Mozetič za damske klobuke.

Cenjene dame vljudno vabim na ogled v popolnoma nanovo opremljeno trgovino.

Ker sem prodajo vsakega drugega blaga opustila, mi bo sedaj mogoče cenjenemu občinstvu v vsakem oziru radi damskih klobukov skrbno postreči, ter se najtopleje priporočam

z odličnim spoštovanjem

A. Vivod-Mozetič

v Ljubljani, Stari trg.

Žalni klobuki.

Miši in podgane

narede največjo škodo v kletih in skladiščih.

Te se najhitreje uniči z mojo nanovo od mene iznajdeno uničevalno pasto, ki jo more vsakdo in povsod uporabljati. Cena pasti pol kilograma K 3.—. Izgotavljam tudi najnovejšo in od občinstva kot najboljšo priznane mehanične pasti za miši in podgane, ki prekosi vse iznajdbe na tem polju. Vjame se v tako past 15 do 20 miši, ne da bi bilo treba past znova nastavljanje. Cena pasti za podgane K 8.—, za miši K 3:60 do K 5:20.

Dobiva se pri iznajditelju in izdelatelju:

L. Pösch

kleparski mojster, Dunaj XVII., Blumengasse št. 60.

Izgotavlja stenske in namizne akvarije, kopalne kabine za ptiče, ročne, stenske, vozne in nagrobne svetilke itd.

Učenca

sprejme takoj

F. Skušek, trgovec, Metlika.

Najboljši pokončevalec
mrčesa je brezdvomno
F. Scherag-a

JANOL

pomori podgane, miši,
stenice, ščurke i. t. d.
- pod garancijo. -

Naroča se:

Dunaj XV.,
Fünfhausgasse šte. 5.

„Mayola“

Chevreaux - svetla - krema

za čevlje vseh vrst usnja!

Mayola je voščeno-oljnata krema;
Mayola se vsled tega nikdar ne vsuši;
Mayola se sveti takoj brez truda;
Mayola konservira vsako usnje;
Mayola ga naredi nepremočljivega;
Mayola svetloba drži dolgo;
Mayola je zajamčeno prosta kislin;
Mayola omehča najtrše usnje in ga
ohrani mehkega;
Mayola je najcenejša krema;
Mayola se namaže nalahko na čevlji, se z
mehko krtačo krtači in z volneno
cunjo odrgne. Vspeh Vas iz-
nenadi;

Mayola se dobi v vsaki trgovini;
Mayola je varstveno zavarovana;
Mayola se izdeluje edino v kemični tovarni

RUDOLF MAYER, kemik
Asch (Češko).

Glavna zaloga za Avstro-Ogrsko:

FRANC FUCHS

Dunaj XIII/3, Hütteldorferstrasse št. 135.

Za jesensko in zimsko sezono

prispele nad 35.000 komadov svežega blaga in sicer:

nad 5.000 kom. oblek	za gospode . . .	od K 8.— naprej
„ 2.000 „ „	„ dečke . . .	„ 6.— „
„ 2.000 „ „	„ otroke . . .	„ 4.— „
„ 1.000 „	posameznih hlač „	„ 4.— „
„ 5.000 „	pelerin iz velblodje dlake . . .	„ 6.— „
„ 1.500 „	površnikov, raglanov in zimskih sukenj	
„ 500 „	posameznih modnih telovnikov . . .	„ 3.— „
„ 18.000 „	konfekcije za dame in deklice kakor paletoti, raglani, mantile, kostumi, pelerine, krila in bluze.	

Priznane nizke cene!

Angleško skladišče oblek O. BERNATOVIČ,

Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Svilnato blago

baržuni, pliši, tančice, čipkasto blago, čipke, vložki, svilnate vezenine, jabots šerpe, damski ovratniki, kravate, svilnati in baržunasti trakovi, pozamentrija, porte, žnore, resice, dišave, mila, vedno najnovejše in v največji izberi
Modna trgovina P. MAGDIČ, Ljubljana, naspr. glavne pošte. 5

Ustanovljena l. 1882. — Telefon št. 185.

Poštne hranilnice na račun šte. 828.405

Ogrska poštna hranilnica šte. 19.864

Kmetska posojilnica ljublanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Ljubljana, Dunajska cesta 18

v lastnem združnem domu

je imela koncem leta 1909 denarnega

prometa K 83.116.121-11

upravnega premoženja

K 20.775.510-59

obrestuje hranilne vloge

po 4 $\frac{1}{2}$ %

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog nad K 20.000.000. Rezervni zaklad K 400.000.

Posojuje na zemljišča po 5 $\frac{1}{4}$ % z 1 $\frac{1}{2}$ % na amortizacijo ali pa po 5 $\frac{1}{4}$ % brez amortizacije; na menlee po 6%.

Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

URADNE URE: vsaki dan od 8.—12. in od 3.—4. izven nedelj in praznikov

1000 kil finih namiznih

jabolk

ima naprodaj

F. Skušek, trgovec, Metlika.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavnica K 5.000.000. Stritarjeva ulica št. 2. Rezervni fond K 450.000.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu priporoča

promese na dunajske komunalne srečke à 18 K žrebanje 2. novembra gl. dobitek 300.000 K.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje po čistih

4 $\frac{1}{2}$ %.

Spedijsko podjetje JOS. ŠKERLJ, Ljubljana Bavarski dvor.

Ustanovljeno leta 1908.

Član dunajskih in berlinskih prevoznikov pohišstva. — Sprejema vse v spedicijo spadajoče prevoznine iz vseh in v vse kraje, po najnižjih tarifih. — Prevaža pohišstvo v novih, patentovanih pohištvnih vozeh na vse kraje, tudi v inozemstvo. — Sprejema na zalogo razno blago, pohišstvo itd. Krasna, suha in čista skladišča so na razpolago. — Nabiralni promet Dunaj-Ljubljana in obratno zastopam v vseh večjih mestih. — Moj zastopnik na Dunaju je Karl Lawl, Dunaj I. Schulhof 6.

FR. MALLY & dr.

parna opekarna in tovarna za rezano opeko
v Sr. Gameljnih pri Ljubljani.

Pisarna v Ljubljani, Resljeva cesta št. 2.

Priporoča zarezano opeko, strojni strešnik, zidno opeko na stroj itd. najboljše kakovosti v poljubni množini. Za trpežnost zarezane opeke I. in II. vrste se jamči najobširnejše.

Tovarna vozov

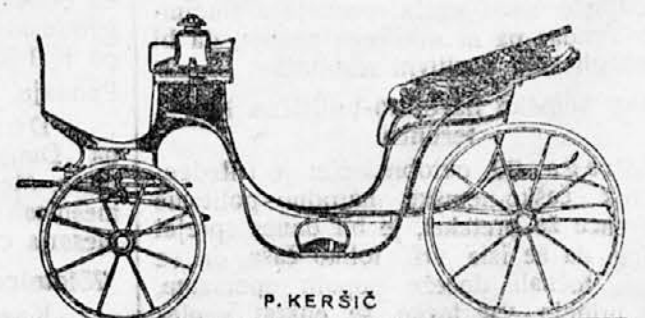
Peter Keršič v Sp. Šiški

priporoča

svojo bogato zalogo različnih vozov.

Sprejemajo se vsa v to stroko spadajoča naročila in popravila po primerno nizkih cenah.

Sprejema se tudi les v žaganje na parni žagi.

Za točno in solidno delo se jamči.
Že rabljeni vozovi se jemljejo v račun.